

Mei 2011

De Christof

Na de Linda (de Mol) en de Maarten (van Rossum) nu eenmalig ook een glossy over de man die deze maand niet alleen zijn veertigjarig priesterschap viert, maar binnenkort de leiding krijgt over heel RK-kerkelijk Oisterwijk, Moergestel en Haaren: Christof van Buijtenen.

Christof van Buijtenen wordt op 24 juli 1943 in Eindhoven geboren als zoon van de architect Jakobus Cornelis van Buijtenen, die in 1936 de RK kerk in Esbeek bouwt, in 1939 de kerk te Winssen en na de oorlog een kerk in de Tilburgse Gasthuisstraat. In de eerste oorlogsjaren is Christofs vader werkzaam voor de gemeente Eindhoven als hoofd van de afdeling Nieuwbouw en Stadsuitbreiding. Hij herbouwt ook de Eindhovense St. Antoniuskerk en bouwt na de oorlog de St. Pauluskerk in Schijndel. In de jaren vijftig en zestig ontwerpt hij enkele raadhuisen (o.a. Schijndel en Wanroij) en is hij in de jaren zestig verantwoordelijk voor de uitbouw van het Oisterwijkse raadhuis en de omvorming van pand Lind 42 tot bibliotheek en openbare leeszaal.

Bekeerd door een communist

Christof groeit met vijf broers op in een gedegen katholiek gezin. Hij bezoekt in Eindhoven de Fatimaschool en het gymnasium van de paters Augustijnen, waar hij zes jaar lang droomt om chirurg te worden. Maar tijdens het eerste jaar van zijn medicijnenstudie komt hij in contact met het boek *Christus wordt weer gekruisigd* van de Griekse schrijver en communist Niko Kazantzakis. Kazantzakis werd nadat hij het communisme in Rusland beter leerde kennen van leninist socialist. Vanwege zijn kritiek op de Grieks-orthodoxe kerk wordt hem bij zijn dood in 1957 een begraafplaats op het kerkhof geweigerd, hoewel hij niet ongelovig was. Kazantzakis beschrijft in zijn roman de strijd tussen de notabelen van een Grieks dorpje en de schaapsherder Manolios. Manolios krijgt de rol van Christus in een passiespel toebedeeld, waarin hij zich sterk inleeft. Hij ontpopt zich als voorvechter van de armen en hongerigen. Hiermee zet hij het hele systeem van de zelfvoldane en vadsige notabelen op zijn kop. Na een geestelijke

transformatie waarin Manolios zich steeds meer vereenzelvigd met Christus treedt hij actief op en stelt de misstanden aan de kaak. De elite van het dorp inclusief de Pope (priester) ontaarden in bloeddorstige wezens als Manolios de kern van Christus' woorden in praktijk wil brengen. En uitgerekend dat boek van een socialist inspireert Christof van Buijtenen tot het priesterschap. Hij komt bij de Jezuïeten waar hij in 1962 zijn noviciaat in Grave doet, filosofie in Nijmegen en een missionaire stage in Libanon, vervolgens studeert Christof theologie in Amsterdam, waar hij eind mei 1971 tot priester wordt gewijd. Hij zet zijn studies voort in Rome, onderneemt een bedevaart naar Israël en brengt een jaar door in India. Een kosmopoliet dus in vergelijking met de meeste andere Brabantse priesters. Hij is in de jaren zeventig en tachtig vooral actief op het terrein van bezinning en spiritualiteit en actief in redacties en allerlei kerkelijke netwerken.

Van 1987 tot 1991 is hij pastoor in de Theresiaparochie in Maastricht. Hoewel hij er zich naar eigen zeggen helemaal op zijn plek voelt, geldt dit niet voor de parochianen. De situatie wordt onwerkbaar en Rome serveert Van Buijtenen af naar Oisterwijk, waar hij vanaf januari 1992 de Petruskerk leidt en sinds 2001 het dekenaat Oisterwijk.

Een conservatief imago

Van Buijtenen blijkt ook in Oisterwijk geen meeloper met de progressieve parochianen. Hij publiceert in het *Kerkklokje* uiterst conservatieve opvattingen over trouwen voor de kerk, euthanasie en aidsproblematiek (condoomgebruik). Hij volgt hierin de rechtlijnige opvattingen van de paus, tot ergernis van menig parochiaan die steeds vaker wegblijft uit de kerk of zelfs openlijk kritiek ventileert. Maar Van Buijtenen is vastbesloten om liever met een kleine schare van ware volgelingen door te gaan, dan om concessies te doen. Ook samenwonenden hoeven bij hem niet aan te kloppen voor een huwelijksmis in de kerk en communie doen is voor hem onlosmakelijk verbonden met een gedegen voorbereiding. De communie- en huwelijksklasjes worden een verplicht onderdeel voor parochianen, die de Petruskerk trouw willen blijven. Van Buijtenen gaat in de pers voortdurend de strijd aan met andersdenkenden.

Als deken van Oisterwijk ondersteunt hij in 2006 in het *Brabants Dagblad* bisschop Hurkmans in zijn verzet tegen diensten van woord en gebed, die bij het overlijden van parochianen steeds meer ingang vinden: 'Het hart van de katholieke gemeenschap bestaat in de viering van de heilige Eucharistie, in de tegenwoordigstelling van en de deelname aan het offer van Christus waarbij de verrezen Christus tenslotte zelf de zijnen voedt, in wat daarom de heilige communie is gaan heten. Binnen de katholieke eredienst horen daarom de gedachtenis van Jezus' offerdood en verrijzenis, de aanbidding van zijn offer aan de Vader, en de nuttiging van het Lichaam van de verrezen Christus onlosmakelijk bij elkaar. Woord- en communiediensten, althans daar waar zij structureel worden, verbreken die eenheid, verzwijgen de offertaal van Jezus, laten het offer weg, en verzwakken juist daardoor de communio en de geestelijke vrucht van de heilige communie.'

Van Buijtenen probeert in navolging van kapelaan Huijbers zogenaamde oude tradities in ere te herstellen. Zo doet hij in 2006 een Blasiuszegen in de kerk. Maar liefst elf oude vrouwen en drie oude mannen komen erop af, waaronder zuster Emmanuelle. Parochiaan Arends wil van de volkswijsheid dat hij na zegening een jaar geen last zal hebben van keelpijn niks weten. 'Als ik keelpijn heb ga ik naar de dokter', laat hij de verslaggever van het *Brabants Dagblad* weten. De hiërarchische positie van de priester is zelfs bij de oudjes ver gezonken.

Zeulen met een giga-kruis

Maar wie mocht denken dat Christof van Buijtenen zich slechts richt op de paar nonnetjes van Catharinenberg heeft het goed mis. In december 2003 is pastoor Van Buijtenen gastheer voor het Wereldjongerenkruis, een initiatief van de paus uit de jaren tachtig, dat reclame maakt voor de evangelisatie door middel van Wereldjongerendagen. Met een houten kruis van maar liefst 3 meter en 80 centimeter zeulen jongeren door Oisterwijk naar de Petruskerk. De doelgroep zijn jongeren van 16 tot 30 jaar. Massale bijval krijgt Van Buijtenen niet van hen. Van Buijtenen is nationaal een vooraanstaand protagonist van deze Wereldjongerendagen. Hij vertaalt voor de 20ste Wereldjongerendag in Keulen de boodschap van de paus om de jongeren spiritueel voor te bereiden op deze dag met als thema 'wij zijn gekomen om Hem te aanbidden'. Ook voor de Wereldjongerendagen in Sydney (2008) vertaalt Van Buijtenen voor het bisdom de teksten van paus Benedictus en schrijft er op verzoek nog eens 90 verdiepvragen bij.

Moderne media

Christof van Buijtenen is zich echter als geen ander bewust van het feit dat de ouderwetse communicatiekanalen van de kerk richting jongeren weinig zoden aan de dijk zetten. Hij is dan ook wild enthousiast als Mel Gibson in 2004 (toen nog niet gescheiden) met *The Passion of the Christ* het lijdensverhaal van Jezus tracht te populariseren. Wanneer de progressieve theoloog Marcel Poorthuis Gibson ervan beschuldigt de grens van 'weten wat er gebeurd is' te overschrijden en het verhaal te overgieten met 'heimelijk genot' meent Van Buijtenen voor Gibson in het strijdpark te moeten treden. Hij doet dit als deken via een ingezonden brief in het *Brabants Dagblad*.

H. Communie als 'penetratie'

Pastoor Van Buijtenen werkt ook aan een revival van de biecht. In Oisterwijk krijgen jonge kinderen van zeven jaar hun eerste inwijding in het 'sacrament van de verzoening'. Tijdens de 'les' over vergeving wordt er op een heel 'ontspannen en gezellige manier' over gepraat. De kinderen kunnen zelf aangeven waar ze vergeving voor willen vragen. 'Dat schrijven we dan op een briefje. Met die briefjes lopen de kinderen uit het parochiehuis, waar de catechese gegeven wordt, naar de kerk. Daar zit priester Van Buijtenen op hen te wachten. 'Niet in de biechtstoel hoor, gewoon in een klein kamertje, lekker warm en met een bureau'. Na afloop krijgen de kinderen de zegen, zijn hun zonden vergeven en mogen een prentje uitzoeken, waarop Van Buijtenen een wens schrijft. De biecht is afgeschaft, maar de zonde niet. In het *Bosche Bisdomblad* gaat Van Buijtenen nader in op wat hij de kindertjes vertelt: 'In de heilige Communie', zo zeg ik tegen de kinderen, 'komt Hij van binnen bij je. Op die manier is Hij erbij om je te helpen een goed kind van God te zijn. Maar Hij wil je ook helpen als het misgegaan is. Hij neemt jouw verdrietige gevoelens weg omdat Hij je weer 'goed' maakt, zodat je weer helemaal kind van God kunt zijn. Dat doet Hij in de biecht. Daar is Hij ook bij, en zijn liefde maakt jou van binnen nieuw. Zo bereidt Hij zelf jou voor op de dag dat Hij voor het eerst van binnen bij jou komt in jouw eerste heilige Communie.'

Het Social Network van Christof

Een eye-opener is het als je het surfgedrag van Christof van Buijtenen op de sociale media bekijkt. De tijd dat hij alleen praatjes hield voor Radio Maria liggen ver achter ons. Hij is actief op Netlog, Myspace en Facebook. Op dit laatste social network heeft hij vooral vrienden zitten uit de kringen van 'Kerk in Nood', een organisatie die zich vroeger toelagde op hulp aan vervolgte christenen in communistische landen en nu toelagt op hulp aan christenen in moslimlanden. Maar het meest actief is Christof op het netwerk dat vooral door Nederlandse jongeren bezocht wordt: Hyves. Daar heeft hij maar liefst 1802 vrienden! Natuurlijk zijn er te verwachten vrienden zoals hulpbisschop Everhard de Jong, pastoor Pieter Schepers uit Berkel-Enschot en de pastoors J. Geudens, Schols en Rudolf Scheltinga, kapelaan Nico Kerssens en de zusters Elvira Maria en Maria Gratia. En toegegeven ook CDA-europarlementariër Wim van de Camp is geen onverwachte in het rijtje. Ook de jonge priester, en columnist van het Katholiek Nieuwsblad, Roderick van Högen behoort tot de vrienden van Christof op Hyves. Maar wat te denken van vrienden zoals een 'SP'er', 'Marianne 100%PVV', een 'spiritueel masseuse' en talloze paranormale therapeuten en andere media? Nog bonter wordt het bij een quick-scan van de fotootjes van de vrienden van Christof. We treffen er schaars geklede dames aan, die via Hyves op die manier veel vrienden proberen te krijgen zoals v.l.n.r. en van boven naar beneden: Doortje, Blondje, Loesje en Gekke oma:

Natuurlijk kiest Christof deze vrouwen niet uit, maar zij hem. Maar zou hij nog nooit gehoord hebben van 'ontvrienden', of zou dat zijn kerkelijke naastenliefde te na zijn. In elk geval vinden wij het heel gezond dat Christof op zijn Hyves-pagina's niet alleen Jezus-freaks tot zijn vrienden rekent. Bijzonder moedig is het ook dat hij zijn huishoudster Gemma, die hem trouw vergezelt bij fietsuitjes en alle buitenlandse vakanties gewoon op de vakantiekiekjes zet, die zo via internet toch ook door de bisschop en paus kunnen worden ingezien. Opvallend is bovendien dat de in de pers immer als conservatief omschreven Van Buijtenen op Hyves sites aanbeveelt die uitgaan van christelijke naastenliefde zoals Peerke Donders en de heilige Franciscus, O.L. Vrouwe van Den Bosch, het bisdom en de paus, maar ook Taxandria meisjes A1 en Greenpeace. De aanbevolen hyves-pagina's van politieke bewegingen zijn beperkter. Christof komt niet verder dan twee: het CDJA en PrO!

Celibaat

Tekenend is ook dat Van Buijtenen op de aanbevolen Hyves-pagina's vele pagina's heeft staan die iets te maken hebben met acties tegen kindermisbruik en -geweld. Je zou dus een stevige uitbrander van hem verwachten naar de kerk die er vroeger een rotzooi van gemaakt heeft. De Evangelische Omroep en het *Katholiek Nieuwsblad* enquêteerden 457 actieve priesters over de vraag of en hoe de misbruikschandalen hen beïnvloeden. Van Buijtenen is één van hen. Teleurstellend is dan toch zijn reactie als de kerk als instituut aangevallen wordt. Hij laat weten 'dat mensen het moe zijn', vooral de 'onrechtvaardige kanten van de berichtgeving'. De veralgemenisering bezwaart volgens hem het pastorale klimaat. 'Het is niet meer Piet of Klaas die zich heeft vergrepen, maar het is 'de Kerk' die heeft misbruikt of gedoogd.' Dat het celibaat de oorzaak van de ellende zou kunnen zijn, werpt hij verre van zich. Hij vindt een hernieuwde discussie over het celibaat 'onwettelijk' en spreekt zelfs van 'gestuurde opinievorming': 'De celibatairen van toen zijn te weinig begeleid in de groei naar een inhoudelijk celibaat. Dat daar misgroei kon plaatsvinden is niet eigen aan het celibaat, maar eigen aan de eenzijdige opvoeding in de cultuur van toen. Dat was meer verdringing dan ontwikkeling en volwassenwording. Men is zich nu meer bewust van het belang van voldoende begeleiding bij de groei naar het celibaat. Tegelijkertijd zie je jonge priesters soms in forse crises raken. We komen allemaal getekend uit dat verleden. Vindt dan maar eens opvoeders die in volledige affectieve vrijheid en rijpheid anderen bij de hand kunnen nemen.' Jammer dat hij woord en daad niet altijd met elkaar in overeenstemming weet te brengen.

Volg de RRT en Burrie ook op Twitter:

<http://twitter.com/rooieroepoeter>

<http://twitter.com/Burrie>